

Velkommen til workshop om Frivillige i kirken

Alfred Jensen og Kirsten Senbergs
Oplægsholdere, Karlsrunder Sogn

Morten Gestelev og Vivi Rolskov Jensen
Oplægsholdere, Landsforeningens sekretariatet

Program

- Formål med workshop
- 3 temaer i arbejdet med frivillige
 - Hvorfor ønsker vi at involvere frivillige? (motivation)
 - Hvordan vil vi involvere frivillige? (rammer)
 - Hvem kan vi motivere? (rekruttering)
- Karlslunde Sogn deler deres erfaring med frivillige

Formål og form

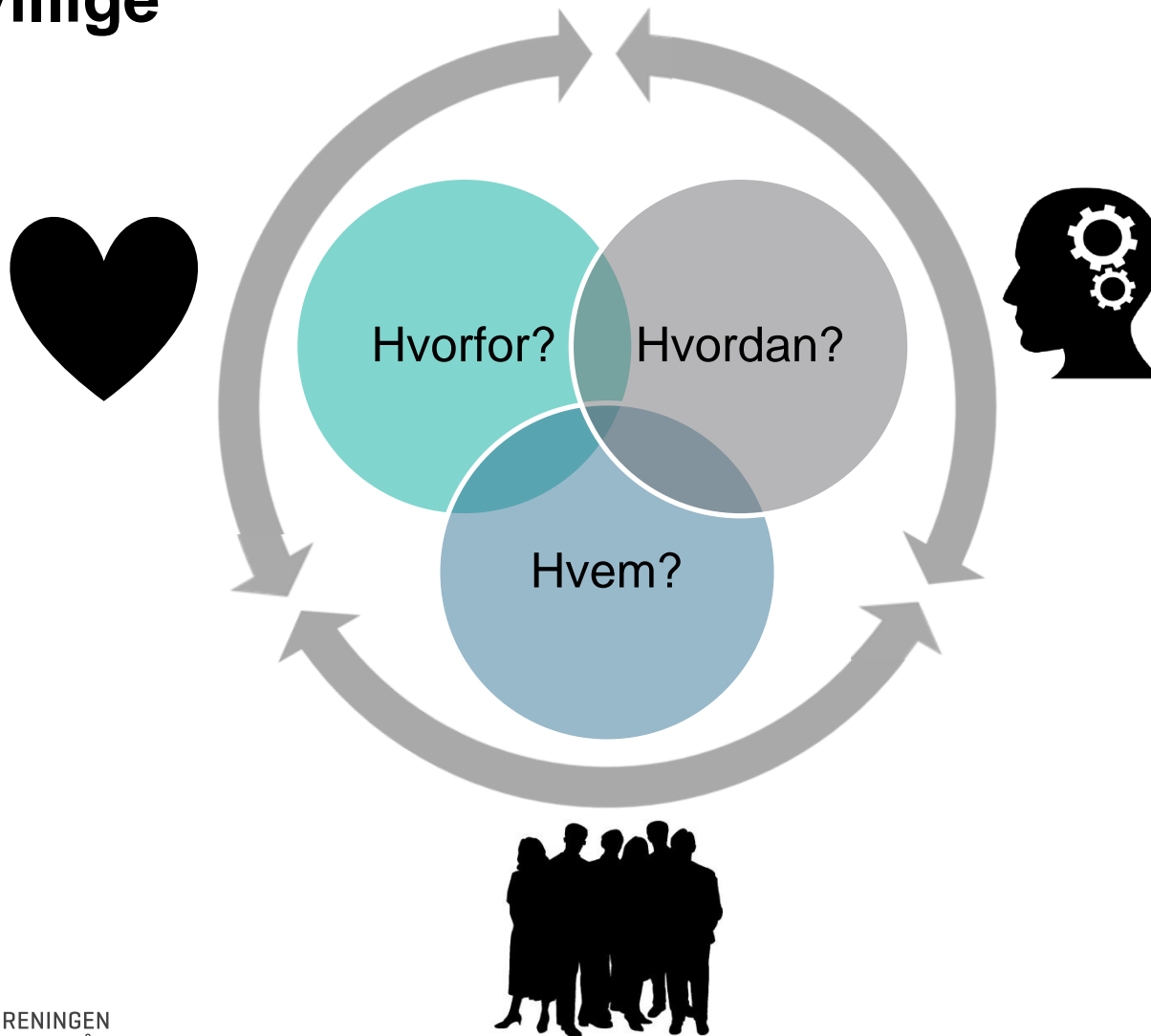
Formål

- at få inspiration til arbejdet med frivillige
- at få kendskab til, hvordan vi kommer i gang
- at diskutere, reflektere og dele erfaringer

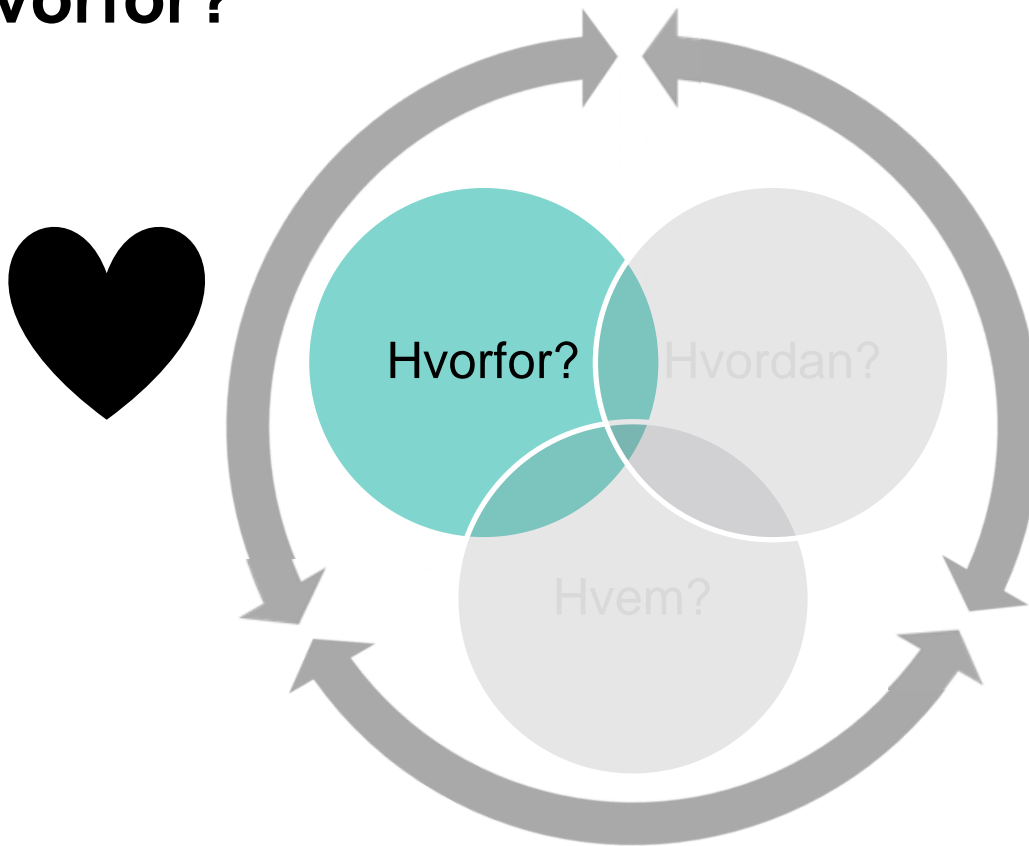
Form

- oplæg, diskussion og refleksion ved bordene, fælles opsamling

Praktisk guide til menighedsråds inddragelse af frivillige

Praktisk guide til inddragelse af frivillige: - Hvorfor?

Vær bevidst om jeres motivation (hvorfor)

- Find ud af hvorfor menighedsrådet ønsker at gøre brug af frivillige.
- Hvorfor vil I involvere frivillige, og hvordan skal involveringen understøtte:
 - De formål i ønsker at opnå som kirke
 - Kirkelivet og give mening for jeres kirke
 - Drømme og visioner for jeres lokale kirke

Motivation (hvorfor): Tænk over og tal om

- Hvad er vores grundlæggende motivation for at involvere frivillige?
- Hvilke erfaringer har vi med at frivillige løser opgaver?
- Hvilke drømme har vi for vores kirke for de kommende år? Hvordan kan frivillige bidrage til at vi når dem?
- Hvad vil vi opnå ved at engagere frivillige?
- Hvad skal kendetegne vores kirke og sogn i fremtiden?
- Er der en kobling mellem:
 1. Hvordan, I siger, I gerne vil være kirke?
 2. Den motivation, I siger, I har til at involvere frivillige
 3. Den måde, frivillige kan involvere sig på?

Bud på årsager til at involvere frivillige

- Få flere til at opleve fællesskab i kirken
 - Input udefra (fx børn, unge, ældre)
 - Ressourcer – tid, erfaring, viden, netværk
 - Fællesgørelse af ansvar og opgaver
-
- Forskellige aktiviteter kan godt have forskellige motivationer for, hvorfor man inddrager frivillige.

Motivation

Hvorfor involverer vi frivillige?

Karlslunde Sogn

Fakta om Karlslunde Sogn i Greve-Solrød Provsti

Antal folkekirkemedlemmer: 2.387

Medlemsprocent: 83%

Antal indbyggere: 2.875

Antal fødte: 31

Antal døde: 38

Antal døbte: 50

Antal konfirmerede: 35

Antal kirkelige vielser: 10

Antal kirkelige velsignelser: 0

Medarbejdere i pastoratet Karlslunde – Karlstrup

- 1 fuldtidsansat sognepræst (kirkebogsførende)
- 2 deltidsansatte sognepræster på hver 50 % - hvoraf den ene er lokalfinansieret
- 1 sognemedhjælper (fuldtid)
- 2 kordegne, hvor den ene er fuldtidsansat med ledelseskompetence, den anden 24 timers ansat
 - Samarbejde mellem 3 sogne: Karlslunde, Karlstrup og Mosede
- 2 kirketjenere
- 1 kirkegårdsleder
 - Karlslunde kirkegård er også begravelsesplads for Karlslunde Strandsogn
- 3 kirkegårdsmedarbejdere
- 1 organist
- 1 kirkesanger

Kort profil af sognet

- En-familiehuse, parcelhuse
- Mange småbørn og skolebørn
- Ganske få lejeboliger
- Stort plejehjem
- Aktive "unge" ældre
- Få danskere med anden etnisk baggrund
- FDF sogn og idrætsforening
- Mange sognebåndsløsere
- Stabilt sogn

Vision for Karlslunde Kirke 2013

Folkekirken i Karlslunde:

- Er en del af lokalsamfundet
- Er et åbent fællesskab med mod til at møde mennesker som de er
- Involverer mennesker
- Ser sig omfattet af tiden

Visionen udmøntes ved:

1)

- I et åbent fællesskab er der plads til forskellighed.
- Man løfter i flok, og frivillighed er en naturlig del.
- Man bidrager med det man kan i løsning af praktiske opgaver, sparring og udvikling af både gudstjenester og aktiviteter ved kirken.

2)

- Større forskellighed i gudstjenestens udtryk.
- Større bevidsthed om målgrupperne og forskellige tidspunkter for afholdelse af gudstjenester.
- Større involvering af menigheden.

Vision 2017

Folkekirken i Karlslunde:

- Er en synlig og bærende del af lokalsamfundet
- Er åbne fællesskaber, hvor mennesker mødes
- Ser sig omfattet af tiden og traditionen

Vedtaget på MR-mødet den 23. marts 2017

Menighedsrådets opgaver i forbindelse med visionen

- At skabe gode vilkår for kirkens liv og vækst ved at give gode muligheder for initiativer.
- At være synlig som kirke i åben dialog med det moderne liv og udtryksformer.
- At have aktiviteter og tilbud for alle aldersgrupper, der er tilpasset den tid, vi netop nu står i.
- [...]

Menighedsrådets opgaver i forbindelse med visionen (fortsat)

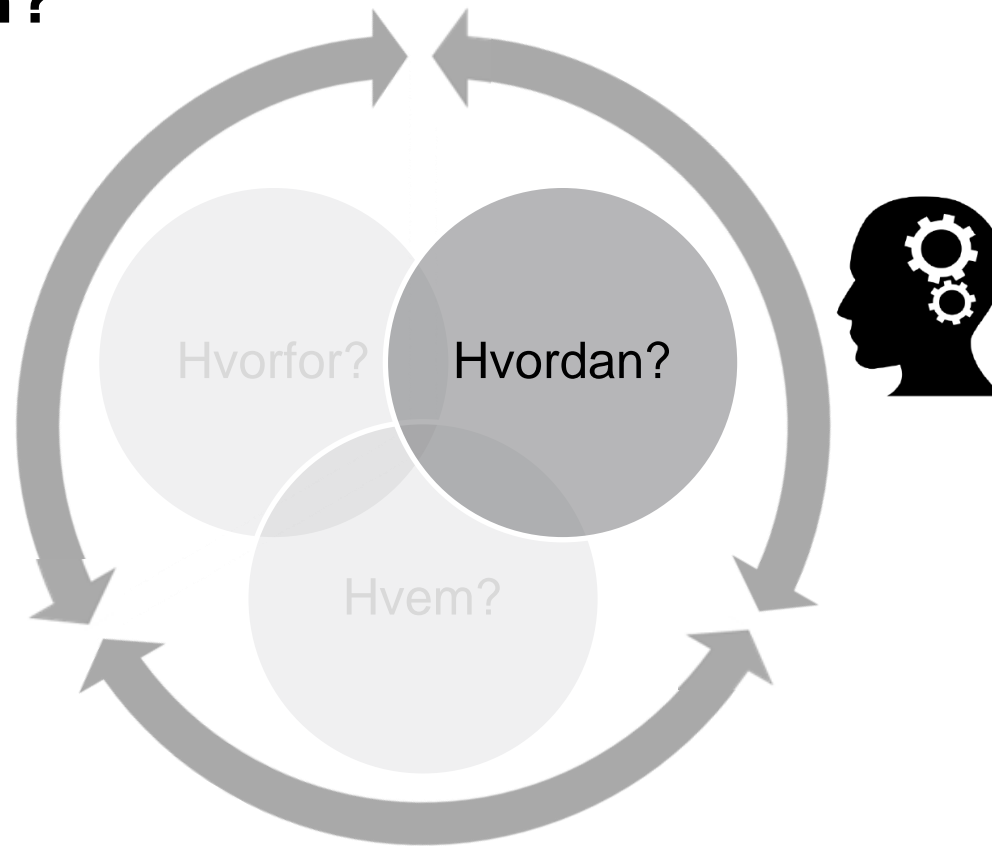
- At være en kirke, som tør forny sig med salmer, der hører tiden til, musik i forskellige genrer og andre gudstjenesteformer, men samtidig være tro mod det fundament, den kristne tro er rundet af.
- At have tilbud til sognets beboere med evangeliet, forkyndelse og undervisning til både børn og voksne.
- At have omsorg for mennesker, der for eksempel er ensomme og/eller i krise.
- At have tilbud, der giver grundlag for fællesskab og aktiviteter med andre kirker, nationalt og internationalt.

Gruppedrøftelse: Motivation (hvorfor)

1. Hvilke erfaringer har vi med, at frivillige løser opgaver?
2. Hvad vil vi kunne opnå som kirke ved at involvere frivillige?
3. På hvilke måder kan det give mening for os at inddrage frivillige i kirkens arbejde? Og er der sammenhæng mellem vores visioner for kirken og inddragelse af frivillige?
4. Hvordan kan vi sætte en dialog om muligheder for at inddrage frivillige i gang i menighedsrådet?

Praktisk guide til inddragelse af frivillige: - Hvordan?

Vær bevidst om at afklare rammerne (hvordan)

- Tal om og fastsæt rammerne i menighedsrådet for, hvordan I ønsker at involvere frivillige i kirken, så:
 - I sikrer tydelige aftaler for kirkens ansatte
 - Det er klart for frivillige, ansatte og menighedsråd, hvem der har kompetence til at uddelegere opgaver
 - Samarbejdet mellem ansatte og frivillige fungerer og alle trives
 - Der bliver taget hånd om eventuelle problemer

Rammerne (hvordan): Tænk over og tal om

- Hvilke opgaver vil vi gerne have frivillige til at løse?
- Hvem skal sætte koordinere de frivilliges arbejde?
- Hvor meget vil vi inddrage de frivillige i at udvikle opgaverne?
- På hvilke måder er der brug for, at menighedsrådet støtter op om arbejdet? Hvad kræver det af præster og medarbejdere, at samarbejde med frivillige?

Bud på rammer: Frivillighedsstrategi

- Gensidige forventninger, ansvar og forpligtelser mellem ansatte, frivillige og menighedsråd
- Hvilke forhold skal kendetegne samarbejdet mellem
 - Ansatte og frivillige
 - Ansatte og menighedsråd
 - Frivillige og menighedsråd
- Hvilke ansvarspersoner kan man henvende sig til, hvis man har behov for at fortælle gode eller dårlige oplevelser med at være frivillig?

Bud på rammer: Frivillighedsstrategi (fortsat)

- Hvilke praktiske retningslinjer skal de frivillige være opmærksomme på?
- Hvilke arbejds gange er der at tage hensyn til?
- Hvilke områder ser de ansatte som oplagte områder for samarbejde med frivillige?
- I hvilke situationer kan samspillet med frivillige være en udfordring?
- Hvad er vigtigt for at få et godt samspil med de frivillige?

Aftaler om ansvar og opgaver

Mulige koordinatore for frivillige

- Præst
- Kirke- og kulturmedarbejder
- Sognekoordinator/den daglige leder/administrationschef
- Kirketjener, kordegn, graver og øvrige kirkefunktionærer
- Menighedsrådsmedlem
- Den frivillige leder

For menighedsrådets ansatte kan det:

- Gøre en forskel, at menighedsråd og præst anerkender de måske vanskelige forandringer
- Være en spændende udfordring for nogle, men vanskeligt for andre at påtage sig en koordinerende rolle

Samarbejde mellem ansatte og frivillige

- Folkekirken er en kompleks verden
 - Faglighed og folkelighed (teologi og demokrati)
 - Lønnet og frivilligt arbejde
 - Ildsjæle, der brænder for sagen
- Bevidsthed omkring samarbejde afgørende
- Typer af samarbejdskonstellationer
 - Frivillige understøtter frivillige
 - Ansatte understøtter frivillige
 - Frivillige understøtter ansatte

Rammer

Hvordan involverer vi frivillige?

Karlslunde Sogn

Menighedsrådets opgaver omkring frivillighed

- Karlslunde menighedsråd finder det vigtigt, at der skabes gode rammer for både lønnede og frivillige medarbejdere, da både de lønnede og frivillige medarbejderes arbejde er det, der skaber kirken.
- Kirkens kendetegn er det dobbelte menneskesyn, at mennesker er med til at danne Jesu Kristi kirke med forskellige funktioner. Derfor er frivilligt medarbejderskab væsentligt for, at kirken kan fungere efter sin bestemmelse.
- Menighedsrådet mener derfor, at frivillige medarbejdere kan og bør inddrages i løsningen af opgaver.

Arbejdsbeskrivelse for frivillighedsudvalget

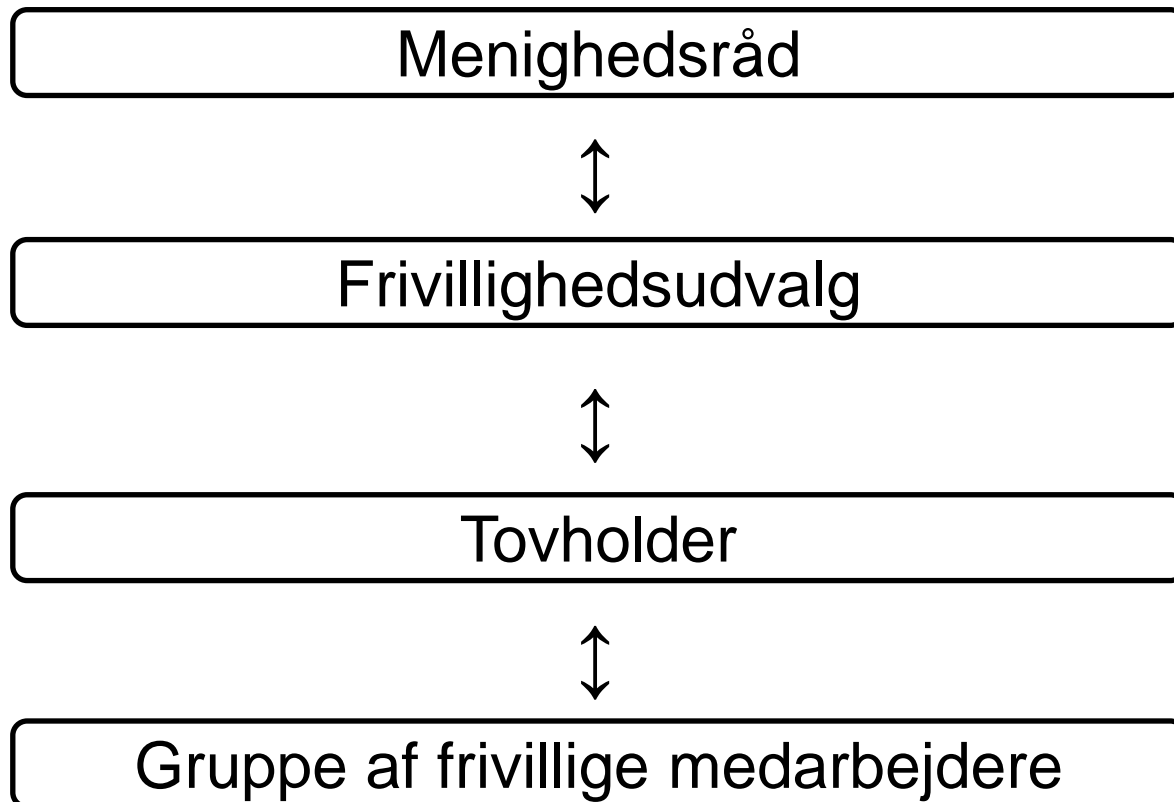
Målsætning:

- Udvalget har til formål at fremme det frivillige medarbejderskab ved Karlslunde Kirke. Kirken er en del af lokalsamfundet og har et ønske om at involvere mennesker på forskellige måder. På den måde bidrager mennesker med det i form af: løsning af praktiske opgaver, sparring og udvikling af både gudstjenester og aktiviteter ved kirken.
- Frivilligt medarbejderskab er væsentligt for, at kirken kan være et åbent fællesskab med mod til at møde mennesker, som de er.

Frivillighedsudvalget har ansvar for

- Motivation og ledelse af frivilligt medarbejderskab, herunder strategi for pleje af frivillige medarbejdere og fællesskabet omkring frivillighed.
- Inspiration til hvervning og indslusning af nye frivillige medarbejdere.
- At uddelegere økonomi og opgavebeskrivelser til de forskellige medarbejdergrupper.
- At udvikle og vedligeholde frivillighedskonceptet med "jobbørs", rekrutteringsregler og god information til frivillige, samt PR for det frivillige arbejde ved Karlslunde Kirke.
- At afholde og udvikle fællesmøder med tovholdere.
- At afholde og udvikle 1-2 årlige fællesmøder for tovholdere, kontaktpersoner og evt. frivillige med henblik på motivation, inspiration og erfaringsudveksling.

Struktur for frivillighed ved Karlslunde Kirke

Frivillighedsudvalget består af:

- 5 personer: 2 menighedsrådsmedlemmer, 1 præst, 1 kirketjener, ledende kordegn, der fungerer som frivillighedskoordinator.
- Udvalget kan trække på forskellige ressourcepersoner og invitere relevante samarbejdspartnere eller lignede til udvalgmøderne.

Tovholdere

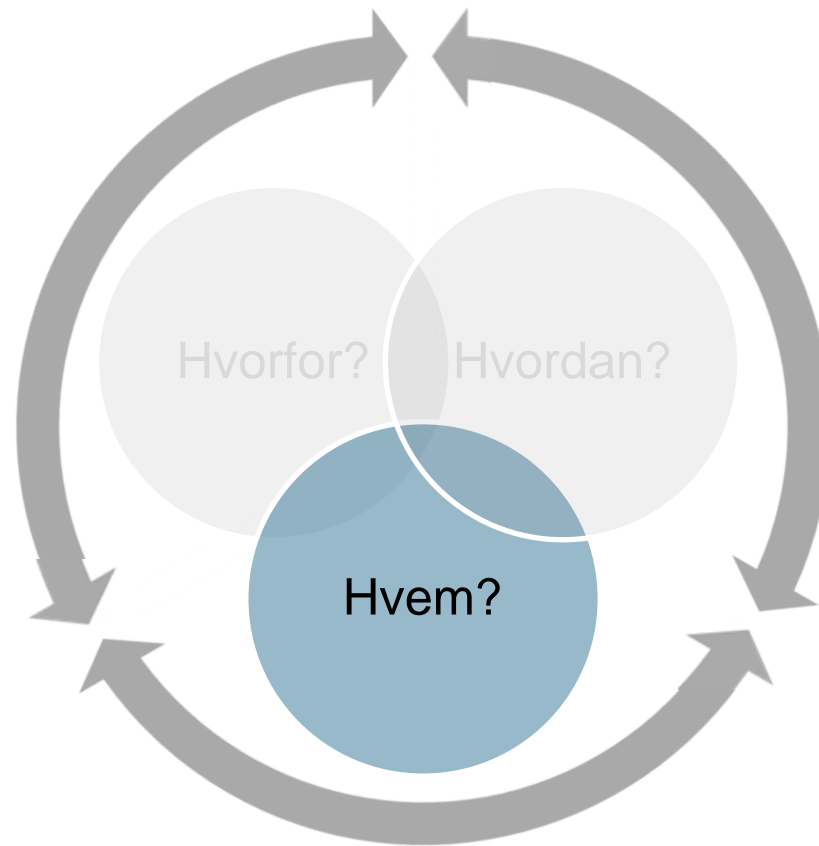
Tovholderne leder det frivillige arbejde og kan være både en frivillig eller en ansat. Tovholderen har ansvaret for organiseringen og udførelsen af arbejdet. Ligesom tovholderen har ansvar for hervedning af nye medlemmer og at få sagt ”pænt farvel” ved afslutningen af et frivilligt medarbejderskab. Tovholderne kan hente hjælp hos frivillighedskoordinatoren eller hos frivillighedsudvalget, hvis der opstår samarbejdsvanskeligheder.

Gruppedrøftelse: Rammer (hvordan)?

1. Hvilke behov er der for at udarbejde retningslinjer/strategier ved inddragelse af frivillige?
- Og hvad skal retningslinjer som minimum indeholde?
2. Hvordan kan vi sikre at frivillige og ansatte får et godt samarbejde?
3. Hvilke rammer opstiller vi for at sikre, at eventuelle problemer eller konflikter i forbindelse med frivilliges arbejde løses?
4. Hvad kan vores kirke lære af de rammer, som Karlslunde har sat for inddragelsen af de frivillige?

Praktisk guide til inddragelse af frivillige: - Hvem?

Vær bevidste om jeres virkelighed når I rekrutterer (hvem)

- Tal om, kirkens grundlag for at rekruttere frivillige
- Drøft hvilke kompetencer I godt kunne tænke jer, de frivillige har
- Vær realistiske i forhold til at rekruttere frivillige
- Tal om, hvordan I fortæller jeres historie
- Overvej, hvordan I tiltrækker og motiverer jeres målgruppe af potentielle frivillige

Tjek på virkeligheden

Rekruttering (hvem): Tænk over og tal om

- Målgruppe
 - Hvem deler vores visioner og lyst til at engagere sig i kirken?
- Opgaven
 - Hvad kendetegner personen, som kan løse opgaven og har lyst til det?
 - Hvad kræver det af tid, og hvem har overskuddet til det?
- Anledning
 - Hvordan kommer vi i kontakt med vores potentielle frivillige?

Bud på typer af frivillige

- Den praktiske hjælper
- Den administrative
- Den sociale
- Fagpersonen
- Udvikleren
- Lederen

Kilde:

Ledelse og involvering af frivillige i folkekirken (2016)

Frivillighedstyper

	Typisk opgave	Drives af	Vil involveres
Den praktiske hjælper	Konkrete opgaver, fx kirkekaffe	At engagerer sig i fællesskab. En måde at høre til på	Gennem opgaver og informeres, når rammer ændres
Den administrative	Administrative opgaver, fx regnskaber	At skabe overblik og gennemsigtighed. Værdsetter regelmæssighed	I opgaver, hvor der er brug for at skabe systematik
Den sociale	Hyggespreder	At andre har det godt	I fællesskaber og ses af lederen
Fagpersonen	Opgaver der kræver en fagkompetence	At bidrage med sin faglighed	Og høres på eget fagområde
Udvikleren	Får nye idéer, bidrager især i opstartsfasen	At opdage nye muligheder og udvikle koncepter	I udfordringer, der kalder på nye tiltag
Lederen	Ledelse af aktiviteter/opgaver	Sætte mål og nå det/dem sammen med andre	Ved at have ansvar og ejerskab

Bud på den frivilliges motivation

Eksempler på motiverer, der engagerer den frivillige:

- Lysten til at hjælpe andre
- Lære noget nyt
- Arbejdet skaber mening
- Indflydelse eller magt
- Karriere
- Kammeratskab
- Sagen

Rekruttering

Hvem involverer vi som frivillige?

Karlslunde Sogn

Frivillighedsgrupper ved Karlslunde kirke 2017

3,2,1-Café (Kontaktperson: Christina Feddersen)

Letlandsudvalget (Kontaktperson: Alfred Jensen)

Sommerfest (Kontaktperson: Christina Feddersen)

Lægmandslæsere (Kontaktperson: Alfred Jensen)

Ungdomsgudstjenester (Kontaktperson: Christina Feddersen)

Pilgrimsvandring (Kontaktperson: Kirsten Senbergs)

Gud og Guf (Kontaktpersoner: Christina Feddersen og Kirsten Senbergs)

Sang-cafe (Kontaktperson: Carsten Engstrøm og Alfred Jensen)

Flygtningegruppe (Kontaktperson: Else Hansen)

Kunstgruppe (Kontaktperson: Lene Agertoft)

Danmission Lys (Kontaktperson: Lene Clausen)

Rekruttering

- Via præster og deres kontakter
- Via menighedsrådsmedlemmerne og deres kontakter
- Medarbejdere og deres kontakter
- Andre (alle har kontakter!)
- Lægmandslæsergruppen
- FDF ledere og forældre

Venskabsmenighed i Letland

- Rejser til Letland med besøg hos venskabsmenigheden
- Besøg fra venskabsmenigheden med privat indkvartering
- Begge dele tiltrækker og er attraktivt, spændende
- Arrangere sommerfest (for dem der kun ønsker 1 årligt arrangement på 3-4 timer) til fordel for venskabsmenighedsarbejdet

Foreninger

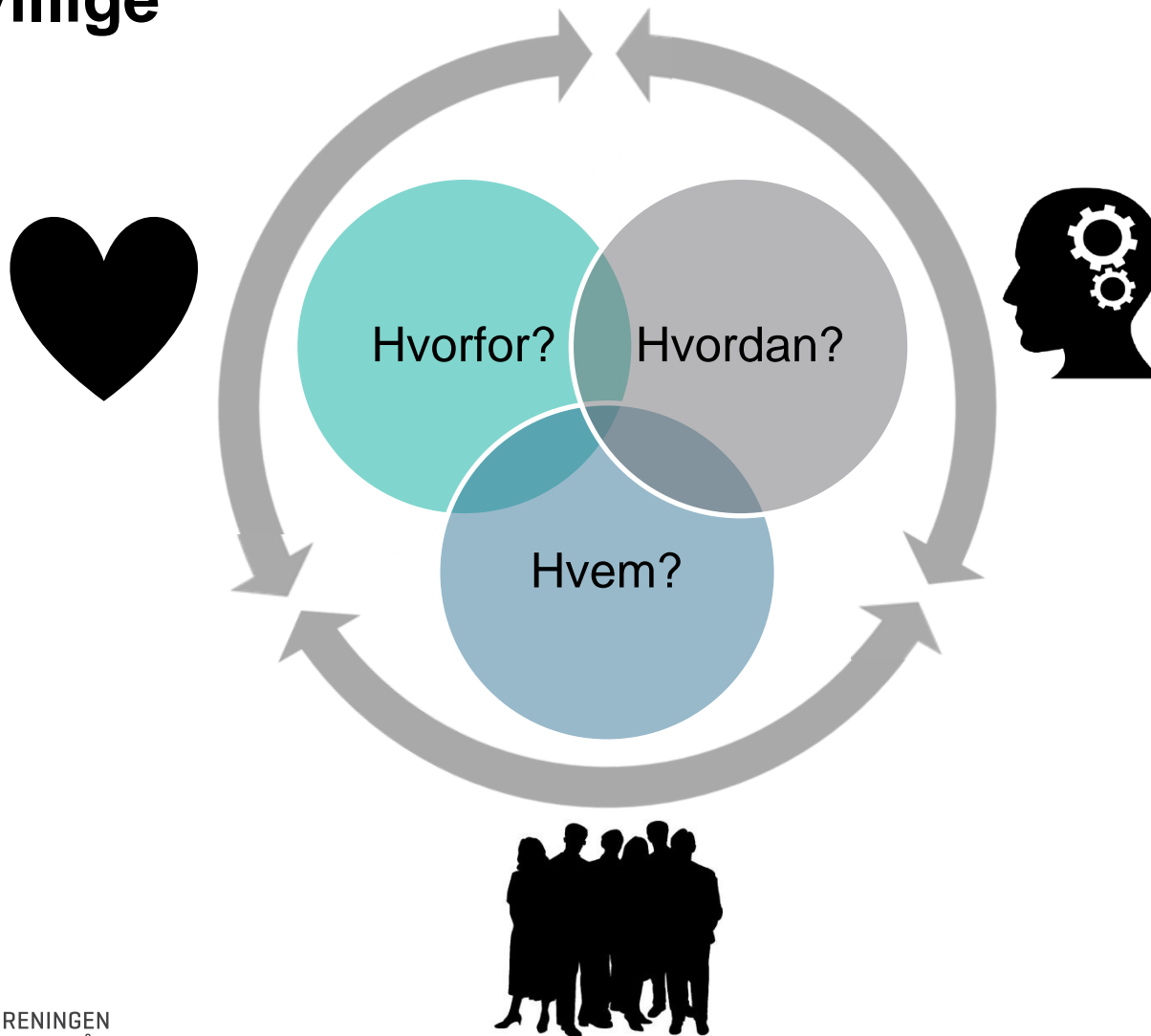
- FDF / KFUM-spejdere
- Seniorcentret
- Arrangementer sammen med Bylaug, FDF, Lokalthistorisk forening

Gruppedrøftelse: Rekruttering (hvem)?

- Hvad har motiveret os til at tage et frivilligt arbejde?
- Hvad er det bedste ved at være frivillig i kirken?
- Hvilke udfordringer/muligheder giver vores sogn/lokalområde os for at involvere frivillige?
- Hvad kan vi som kirke selv gøre for at finde og tiltrække frivillige?
- Hvad kan vores kirke lære af Karlslundes rekruttering af frivillige?

Praktisk guide til menighedsråds inddragelse af frivillige

Gruppedrøftelse: Motivation (hvorfor)

1. Hvilke erfaringer har vi med, at frivillige løser opgaver?
2. Hvad vil vi kunne opnå som kirke ved at involvere frivillige?
3. På hvilke måder kan det give mening for os at inddrage frivillige i kirkens arbejde? Og er der sammenhæng mellem vores visioner for kirken og inddragelse af frivillige?
4. Hvordan kan vi sætte en dialog om muligheder for at inddrage frivillige i gang i menighedsrådet?

Opsamling fra gruppedrøftelser/Guldkorn

Opsamling fra gruppedrøftelser/Guldkorn

- Inddragelse af pårørende i gudstjeneste (kirkelig handling gudstjeneste)
- Inddragelse af forældre ved forberedelse (minikonf, konf, m.v)
- Folkets og sognets kirke
- Større åbenhed

Opsamling fra gruppedrøftelser/Guldkorn

- Høstfest med bibelsk mad til 100 pers: 10 frivillige kokke med et godt fællesskab.
- "Til tjeneste"-gruppe, der hjælper folk på plads med de praktiske forhold.
- Gudstjenesteudvalg: De 4 præster, organist, børne- og ungdomsarbejder og 3 fra MR. Drøfte alt om gudstjenester, ændringer og nye idéer.
- Sogne cafe – søndag 14-17. 2 frivillige "på vagten", frivilligkoordinator/strukturholder, onsdagsklub, foredrag, skrevet, tilrettelagt og afviklet af frivillige.

Opsamling fra gruppedrøftelser/Guldkorn

- At formulere en opgave – præsentere den – og anerkende den. Opfordring til at hjælpe med arrangement: natkirke, onsdagsrefleksion, spisning efterfølgende, fællesspisning i forbindelse m. service in English.
- I kreativt samvær er en opgave pt. ved at strikke dåbsklude.
- Frivillige til at forestå litteraturkreds, filmklub.
- Menighedsrådet arrangerer samarbejde med præsten, studiekredse

Opsamling fra gruppedrøftelser/Guldkorn

- Mød folk hvor du ser dem?
- Eks.
Konfirmandforældre: møde, hvor nogle taler om det arbejde, hvor man skal bruge folk (til MR-valg fx mr. medlemmer der taler om det sjove/spændende ved arbejdet)

Opsamling fra gruppedrøftelser/Guldkorn

- Kun for mænd”
- ”Herrehjørnet” ostemad/øl – feje/rive, stor succes
- ”Kvindehjørnet”
- Kagegudstjeneste – konfirmander bager, sættes i våbenhus mm. spises og drikkes i hele kirken.

Opsamling fra gruppedrøftelser/Guldkorn

- Kirkevært – udvalg (deler bøger ud, beder bønner...)
- Mentorer for konfirmandhold
- Frivillige korsangere (mdl. møder, uddelt i hold)
(Ringstedsfrivilligheds-kirke)
kirketjener afskaffet
turistmedhjælper

Gruppedrøftelse: Rammer (hvordan)?

1. Hvilke behov er der for at udarbejde retningslinjer/strategier ved inddragelse af frivillige?
- Og hvad skal retningslinjer som minimum indeholde?
2. Hvordan kan vi sikre at frivillige og ansatte får et godt samarbejde?
3. Hvilke rammer opstiller vi for at sikre, at eventuelle problemer eller konflikter i forbindelse med frivilliges arbejde løses?
4. Hvad kan vores kirke lære af de rammer, som Karlslunde har sat for inddragelsen af de frivillige?

Opsamling fra gruppedrøftelser/Guldkorn

- Benytte de beskrevne rammer som værktøj/inspiration/huskeseddel/sognets arbejde for at fremme arbejdet med frivillige.
- Husk: små sikre succeser
- At det er en kompleks sag at gå i gang med

Opsamling fra gruppedrøftelser/Guldkorn

- At vi ikke skal slå større brød op end der er plads til i ovnen.

MEN

Grib de idéer som folk kommer med og lad dem "prøve/få det i gang". Der findes mange "handyman" i sognet. Lav ikke en supertanker, men lad mange robåde sejle i samme retning.

Gruppedrøftelse: Rekruttering (hvem)?

- Hvad har motiveret os til at tage et frivilligt arbejde?
- Hvad er det bedste ved at være frivillig i kirken?
- Hvilke udfordringer/muligheder giver vores sogn/lokalområde os for at involvere frivillige?
- Hvad kan vi som kirke selv gøre for at finde og tiltrække frivillige?
- Hvad kan vores kirke lære af Karlslundes rekruttering af frivillige?

Opsamling fra gruppedrøftelser/Guldkorn

- Stillingsannoncer for at rekruttere frivillige
- Anvendelse af kommunernes frivillighedskontor/koordinator til at få gode råd om inddragelse af frivillige samt kurser mm.

Hermed et lille guldkorn fra Vallensbæk Menighedsråd

- Vi har børnegudstjenester hver den første onsdag i måneden.
- Her optræder Kirkehønen Carlo - en Handskedukke – sammen med en af vore præster, som er helt fantastisk til disse børnegudstjenester.
- Handske dukken Carlo - stiller hele tiden spørgsmål til teksten, så alle kan forstå udlægningen på en sjov og festlig måde.
-
- Efter gudstjenesten e som finder sted kl. 17.30 er der mad i sognegården - lavet af en hold frivillige og af menighedsplejen.
- Vi kalder konceptet Gud og Mad – gud og grød – Gud og grill osv.
- Til disse arrangementer kommer der mellem 40 - 100 børn og voksne, unge og ældre